

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΔΗΜΟΣ ΚΥΘΗΡΩΝ
ΔΗΜΑΡΧΟΣ

ΕΠΕΙΓΟΝ
Κύθηρα, 27-02-2020
Αρ. Πρωτ.:744

Προς: Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας
κ. **Κωστή Χατζηδάκη**

Κοιν.: 1. Γ.Γ. Φυσικού Περιβάλλοντος
κ. **Κωνσταντίνο Αραβώση**
2. κ.κ. Βουλευτές Α Πειραιά και Νήσων

ΘΕΜΑ: Ανυπέρβλητα προβλήματα από την ανάρτηση των Δασικών Χαρτών.

Αξιότιμε κύριε Υπουργέ,

Με την με ΑΠ οικ. 9585/228/13-02-2017 Απόφαση της Διεύθυνσης Δασών Πειραιά, έγινε ανάρτηση του θεωρημένου δασικού χάρτη περιοχών τοπικών/δημοτικών κοινοτήτων των δήμων Αίγινας, Αγκιστριού, Κυθήρων, Πόρου, Σπετσών, Τροιζηνίας και Ύδρας, Περιφερειακής Ενότητας Νήσων της Περιφέρειας Αττικής στον ειδικό διαδικτυακό τόπο ανάρτησης δασικών χαρτών και υποβολής αντιρρήσεων της ιστοσελίδας της ΕΚΧΑ Α.Ε. (πλέον ΝΠΔΔ Ελληνικό Κτηματολόγιο), με ημερομηνία έναρξης υποβολής αντιρρήσεων την 24-02-2017.

Κατά την ανάρτηση του Δασικού Χάρτη με έκπληξη διαπιστώσαμε, ότι πάνω από το 80% της έκταση των νήσων Κυθήρων και Αντικυθήρων, έφεραν τον χαρακτηρισμό ως «Δασικών» (Εικόνα 1).

Εικόνα 1: Ανάρτηση Δασικού Χάρτη 2017 στον ΟΤΑ Κυθήρων (Πηγή: ειδικός διαδικτυακός τόπος ανάρτησης δασικών χαρτών, Ελληνικό Κτηματολόγιο).

Ως δασικές εκτάσεις χαρακτηρίστηκαν εκτάσεις σαφώς μη δασικές όπως:

- Μεγάλο τμήμα του οδικού δικτύου, που υπάρχει προ του 1945,
- Έργα που κατασκευάστηκαν τα τελευταία 50 χρόνια, όπως ο λιμενοβραχίονας του λιμανιού στο Διακόφτι,
- Αμμώδεις εκτάσεις, αλυκές και παραλιακές εκτάσεις,
- Ακάλυπτες εκτάσεις, χωρίς ίχνος βλάστησης,
- Καλλιεργούμενες εκτάσεις σαφώς καθορισμένες με μάντρες ή ξερολιθιές
- Ανέκαθεν γεωργικές εκτάσεις
- Εκτάσεις με αραιή φρυγανώδη βλάστηση.

Ιδιαίτερη εντύπωση μας προκάλεσε το γεγονός ότι δεν υπήρξε χαρακτηρισμός των εκτάσεων ως «χορτολοβαδικών».

Στο πλαίσιο άσκησης των καθηκόντων μας για την προάσπιση της περιουσίας του Δήμου Κυθήρων τόσο ο Δήμος ως κατά το Νόμο ιδιοκτήτης των μη ιδιωτικών εκτάσεων στα Κύθηρα, όσο και η Επιτροπή Εγχωρίου Περιουσίας Κυθήρων Αντικυθήρων (ΝΠΔΔ) ως αποκλειστικός διαχειριστής αυτών, καταθέσαμε εμπρόθεσμες αντιρρήσεις κατά της ανάρτησης των δασικών χαρτών, με την προβλεπόμενη για τους Δήμους διαδικασία, που παραδόθηκε με ψηφιακό μέσο στην οικεία Διεύθυνση Δασών, η οποία και τις καταχώρησε.

Η συζήτηση των αντιρρήσεων ενώπιον των Επιτροπών Εξέτασης Αντιρρήσεων ξεκίνησε τον Ιούλιο 2018 και αφορούσε αντιρρήσεις που είχαν ασκηθεί εντός των ορίων των δημοτικών ενοτήτων Αντικυθήρων, Φρασιών, Φριλιγκιανικών, Μυλοποτάμου, Μυρτιδίων, Λιβαδίου και άλλων. Κατά την εκδίκαση των αντιρρήσεων η Τεχνική Σύμβουλος μας, Δρ. Διονυσία – Γεωργία Περπερίδου, ζήτησε και έλαβε το υπόμνημα, προς την Επιτροπή Εξέτασης Αντιρρήσεων, της οικείας υπηρεσίας.

Από το Υπόμνημα διαπιστώσαμε ότι η εισήγηση, προς την Επιτροπή, ήταν απορριπτική για το σύνολο των αντιρρήσεων, με την γενικόλογη αιτιολογία ότι:

- α) αποτελούν δασοβιοκοινότητα,
- β) δεν υπάρχει ίχνος ανθρωπογενούς δραστηριότητας καλύπτονται από δασική είδη (αείφυλλα πλατύφυλλα),
- γ) η υφή του εδάφους είναι βραχώδης και
- δ) οι επικρατούσες κλίσεις του εδάφους κυμαίνονται από 15-45% ή και μεγαλύτερες.

Η γενικόλογη αιτιολόγηση στηρίχθηκε στην εκτέλεση επανάληψης φωτοερμηνείας παλαιότερων (έτους 1945) και πλέον πρόσφατων αεροφωτογραφιών (έτους 2007—8) σε συνδυασμό με την χρήση ορθοφωτοχαρτών LSO25 της ΕΚΧΑ Α.Ε., πλέον ΝΠΔΔ Ελληνικό Κτηματολόγιο, (έτους φωτοληψίας 2015), στην συσχέτιση με όμορες περιοχές του κυρωμένου τμήματος του δασικού χάρτη.

Στο σημείο αυτό επισημαίνουμε ότι δεν υπάρχει επίσημη διάθεση των ορθοφωτοχαρτών LSO25, παρά μόνο αυτοί είναι διαθέσιμοι προς θέαση, στα 50 εκατοστά, από την Υπηρεσία Θέασης Ορθοφωτογραφιών, στον διαδικτυακό τόπο του ΝΠΔΔ Ελληνικό Κτηματολόγιο.

Κατά των εν λόγω υπομνημάτων/εισηγήσεων και κατά την παράστασή μας με την τεχνικό μας σύμβουλο ενώπιον των Επιτροπών Εξέτασης Αντιρρήσεων, καταθέσαμε αναλυτικά υπομνήματα, στα οποία επισημαίνουμε μεταξύ άλλων ότι:

Α) Η διοίκηση χρησιμοποιεί φωτογραμμετρικά προϊόντα που δεν είναι επισήμως διαθέσιμα στο κοινό και λόγω αυτού ΔΕΝ μπορούν να αξιολογηθούν ως προς την χωρική τους ακρίβεια,

Β) Υπάρχουν σημαντικές αποκλίσεις, άνω των 20 μέτρων, μεταξύ των υποβάθρων ορθοφωτογραφιών έτους 1945 και ετών 2007-2008, με αποτέλεσμα την εμφιλοχώρηση σφαλμάτων ιδίως κατά την χωρική τεκμηρίωση του οδικού δικτύου,

Γ) Η γενικόλογη συσχέτιση με όμορες περιοχές του κυρωμένου τμήματος δασικού χάρτη, δεν αποτελεί κριτήριο χαρακτηρισμού σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία,

Δ) Δεν έχει τεκμηριωθεί η ύπαρξη δασοβιοκοινότητας σύμφωνα με τα επιστημονικά κριτήρια που ορίστηκαν με το ΠΔ 32/2016 καθώς:

- Δεν γίνεται καμία αναφορά στην φυόμενη επί της εκτάσεως άγριας ξυλώδους βλάστησης (υψηλής ή θαμνώδους). Των στοιχείων της χλωρίδας που συνθέτουν την ξυλώδη βλάστηση (είδη και σύνθεση αυτής).
- Δεν γίνεται καμία αναφορά στην ύπαρξη άγριας ζωής ως στοιχείου της δασοβιοκοινότητας μέσω της αμοιβαίας αλληλεξάρτησης και αλληλεπίδρασης της υπάρχουσας χλωρίδας και πανίδας.
- Δεν γίνεται καμία αναφορά στις εδαφολογικές συνθήκες (είδος και βάθος εδάφους, γόνιμο, άγονο, επιδεκτικό ή μη καλλιέργειας).
- Δεν γίνεται καμία αναφορά στις σταθμολογικές συνθήκες (τοπογραφία, ανάγλυφο, υπερθαλάσσιο ύψος, έκθεση ως προς τον ορίζοντα, κλίσεις εδάφους).
- Δεν γίνεται καμία αναφορά στο γεωλογικό υπόστρωμα (υπέδαφος, μητρικό πέτρωμα), σύμφωνα με το Κριτήριο 2ο του ΠΔ32/2016.
- Δεν γίνεται καμία αναφορά στις κλιματολογικές συνθήκες (πώς επηρεάζουν την ανάπτυξη και εξέλιξη της βλάστησης ιδιαίτερα σε σχέση με την κλιματική ζώνη, μέσο ύψος βροχής, διάρκεια ξηροθερμικών περιόδων κ.λπ.).
- Δεν γίνεται καμία αναφορά στην θέση της έκτασης σε σχέση με την ευρύτερη περιοχή (στοιχεία όμορων και παρακείμενων εκτάσεων, απόσταση εξ αυτών, είδος βλάστησης) καθώς και αν η έκταση ευρίσκεται εντός αλπικής ζώνης ή επί άβατων κλιτύων ορέων (αναφορικά με εκτάσεις που καλύπτονται από οποιαδήποτε ξυλώδη ή μη βλάστηση και ευρίσκονται εντός και υπεράνω των δασών και δασικών εκτάσεων).

Οι έως σήμερα αποφάσεις των Επιτροπών είναι συλλήβδην απορριπτικές αποδεχόμενες την εισήγηση της οικείας Διεύθυνσης Δασών, χωρίς να κάνουν καμία ουσιαστική τεκμηρίωση σύμφωνα με τα επιστημονικά κριτήρια που έχουν οριστεί με το ΠΔ 32/2016.

Εντύπωση μας προκάλεσε η αποδοχή μίας εκ των αντιρρήσεών μας, στην ΔΕ Αντικυθήρων, από την Επιτροπή (ΑΔΑ: 69ΙΚΟΡ1Κ-ΔΚΒ Τμήμα 40): «Πετρώδης, βραχώδης έκταση, με διάσπαρτη χορτολιβαδική βλάστηση, ανεπίδεκτη καλλιέργειας και με πεινχρή δασική βλάστηση μικρότερη του 5%, η οποία λόγω θέσης και διασποράς δεν μπορεί να αποτελέσει δασικό φυσικό οικοσύστημα κατά την έννοια των κριτηρίων του Π.Δ. 32/2016. Η έκταση στο σύνολό της εμφανίζει τη μορφή της παρ. 5β και 5α του Ν. 3208/2003, η οποία, δεδομένου ότι το Ελληνικό Δημόσιο δεν προβάλλει δικαιώματα, αποτελεί άλλης μορφής έκταση Α.». Το επιχείρημα για την αποδοχή της αντίρρησης με δεδομένο ότι το Ελληνικό Δημόσιο δεν προβάλλει δικαιώματα, αποτελεί επίσημη παραδοχή ότι κατά τον χαρακτηρισμό εκτάσεων ως δασικών ή μη δασικών ΔΕΝ εφαρμόζεται η κείμενη νομοθεσία.

Καθώς οι χαρακτηρισμοί μεγάλων εκτάσεων ως δασικών στο σύνολο των περιοχών της Χώρας, που έγινε με την ανάρτηση Δασικών Χαρτών, προκάλεσε πολλές και έντονες αντιδράσεις από φορείς αλλά και πολίτες, ο Αναπληρωτής Υπουργός Περιβάλλοντος & Ενέργειας με την με ΑΠ απόφασή του 182363/2395/13-05-2019, ΑΔΑ: ΩΚΘΓ4653Π8-ΗΘΑ, έκανε αποδεκτή την με ημερομηνία 12-4-2019 Γνωμοδότηση του Τεχνικού Συμβουλίου Δασών όπως διαλαμβάνεται επί των πρακτικών της 2ης Συνεδρίασης με αντικείμενο θέματος: «Εννοιολογικός χαρακτηρισμός και προσδιορισμός των εκτάσεων εκείνων που εμπίπτουν στις διατάξεις της παρ. 5α του άρθρου 3 του Ν. 998/1979 (Α', 289) και καλύπτονται μόνο από φρυγανική βλάστηση, κατά την έννοια των διατάξεων των παρ. 1,2,3,4 και 5α του άρθρου 3 του Ν. 998/1979 (Α',289), όπως έχουν τροποποιηθεί και ισχύουν και εξειδικεύονται σε αυτές των άρθρων 2,3 και 5 του ΠΔ 32/2016 (Α',46)», σύμφωνα με την οποία το εν λόγω Συμβούλιο: «γνωμοδοτεί ομόφωνα ότι οι εκτάσεις, όπως αυτές προσδιορίζονται στις διατάξεις της παρ. 5α του άρθρου 3 του Ν. 998/1979 (Α', 289) όπως έχουν τροποποιηθεί και ισχύουν και εξειδικεύονται στις διατάξεις του άρθρου 5, παρ. 1 του ΠΔ 32/2016 (Α',46), που καλύπτονται μόνο από φρυγανική βλάστηση, χωρίς την παρουσία δασικής βλάστησης (αραιά ή μη, υψηλή ή θαμνώδη, ενδεικτικά σε ποσοστό – βαθμό συγκόμωσης 15% τουλάχιστον επί του συνόλου της εδαφικής επιφάνειας), δεν συγκεντρώνουν τα κριτήρια που θα πρέπει να λαμβάνονται σωρευτικά υπόψη για τον προσδιορισμό της οργανικής ενότητας (άρθρο 2 του ως άνω ΠΔ 32/2016), ώστε να συγκροτούν στην αναγκαία επιφάνεια του εδάφους δασοβιοκοινότητα και δασογενές περιβάλλον, καθώς και αυτά και κατ' επέκταση του προσδιορισμού της διάκρισης του δάσους από τη δασική έκταση. Κατά συνέπεια, αυτές οι εκτάσεις θα πρέπει να χαρακτηρίζονται ως χορτολιβαδικές της παρ. 5α του άρθρου 3 του ν. 998/1979».

Στις 24-10-2019 ενημερωθήκαμε για ορισμό νέας συνεδρίασης Επιτροπής Εξέτασης Αντιρρήσεων για την ΤΕ Μητάτων & Καρβουνάδων. Κατόπιν επικοινωνίας με την οικεία Διεύθυνση Δασών ζητήσαμε και λάβαμε αντίγραφο του υπομνήματος/εισήγησης της προς την Επιτροπή.

Δυστυχώς για άλλη μία φορά διαπιστώνουμε ότι το υπόμνημα/εισήγηση της Διεύθυνσης Δασών Πειραιά, προς την Επιτροπή Εξέτασης Αντιρρήσεων, είναι απορριπτικό εμμένοντας στον χαρακτηρισμό των εκτάσεων ως Δασικών, αν και η ίδια η υπηρεσία διαπιστώνει ότι οι εκτάσεις είναι είτε γυμνές, είτε φρυγανώδεις, είτε θαμνώθεις (χωρίς η περίπτωση των χαρακτηρισμένων εκτάσεων ως φρυγανώδων ή θαμνώδων να τεκμηριώνεται επαρκώς βάσει των κριτηρίων του ΠΔ 32/2016).

Στην ίδια την εισήγηση της Διεύθυνσης Δασών Πειραιά προς την Επιτροπή Εξέτασης Αντιρρήσεων αναφέρεται πως «... σύμφωνα με τις τεχνικές προδιαγραφές κατάρτισης των δασικών χαρτών {υπ' αριθμ. 97414/754/06.09.2007 ΚΥΑ, (παρ.3.6.2.β) ΦΕΚ 1811/Β'/2007}, δασικοί δρόμοι εντός ή σε επαφή με δασικές εκτάσεις αποτελούν ενιαίο δασικό οικοσύστημα και παίρνουν τον χαρακτηρισμό της δασικής έκτασης...», παραβλέποντας το αμέσως επόμενο εδάφιο της ίδιας ΚΥΑ παρ. 3.6.2.γ. σύμφωνα με το οποίο: «... Εκτάσεις στις οποίες, σύμφωνα με τη φωτοερμηνεία των αεροφωτογραφιών παλαιότερης και πρόσφατης λήψης, διαπιστώνονται πάσης φύσεως ανθρωπογενείς επεμβάσεις και δραστηριότητες πέραν της δασοπονικής εκμετάλλευσης, αποδίδονται ως «άλλη μορφής/κάλυψης». Στο σημείο αυτό επισημαίνουμε ότι το οδικό δίκτυο του Δήμου Κυθήρων και ιδίως της Νήσου Κυθήρων υπάρχει από πολύ πριν από το 1945, καθώς τα Κύθηρα στο τέλος του 19ου αιώνα είχαν πληθυσμό άνω των 15.000 κατοίκων για αυτό και το νησί έχει πάνω από 63 ενεργούς οικισμούς.

Επίσης με λύπη διαπιστώσαμε ότι η Διεύθυνση Δασών Πειραιά εμμένει στην μη εφαρμογή του συνόλου των επιστημονικών κριτηρίων που ορίστηκαν από το ΠΔ 36/2016, εφαρμόζοντας κατά το δοκούν Τεχνικές Προδιαγραφές κατάρτισης Δασικών Χαρτών της προηγούμενης δεκαετίας.

Επισημαίνουμε στο σημείο αυτό ότι και η ανάρτηση του Δασικού Χάρτη ΔΕΝ έχει γίνει σύμφωνα με τα κριτήρια του ΠΔ 32/2016, καθώς δεν μας δόθηκε η τεκμηρίωση των χαρακτηρισμών.

Οι εν λόγω χαρακτηρισμοί ευρέων τμημάτων ως δασικών ΔΕΝ συντελούν στην ουσιαστική προστασία των πραγματικών δασών και δασικών εκτάσεων, όπως αυτά και αυτές προκύπτουν από την τεκμηριωμένη και επιστημονική εφαρμογή του Νόμου 998/1979 και του ΠΔ32/2016, προκαλώντας πολλά ερωτηματικά και έντονο προβληματισμό για τις επιδιώξεις της Διοίκησης.

Μετά τα ανωτέρω παρακαλούμε για άμεσες ενέργειές σας.

